

Kwaliteitsverslag 2018

2. Kerncijfers

Naam voorziening:	ADAM - Antwerpse Dienst Alternatieve Maatregelen
Adres voorziening:	Uitbreidingstraat 392B 2600 Berchem
Telefoon:	03/285.98.00
Fax:	03/285.98.19
E-mail:	adam@cawantwerpen.be

VOORWOORD

Geachte lezer,

VOORWOORD

Geachte lezers,

2015 was een pittig jaar! (en dat is een eufemisme)

Het ADAM-schip belandde in woelig water en om allerlei redenen bleek het vaak lastig om op koers te blijven.

We stelden vast dat

- het soms lastig was om aan proviand (lees: aanmeldingen) te geraken;
- onze kapitein (lees: directeur) het schip in volle vaart halverwege het jaar verliet;
- onze schatnist beduidend minder dukaten bevatte dan gebruikelijk (lees: we moesten onze eigen reserve aanspreken);
- enkele matrozen ziek werden en/of andere oorden opzochten;
- onze moedervloot (lees: Agentschap Jongerenwelzijn) eerder aarzelend een veranderlijke nieuwe koers uitstippelde (lees: keuze uit/voor innovatieve projecten);
- ...

Maar niet getreurd, de ADAM-bemanning is voor geen kleintje vervaard.

- Met een nieuwe kapitein aan het roer maken we van 2016 terug een succesjaar;
- we breiden onze crew tijdelijk uit met enkele nieuwe dolenthousiaste medewerkers;
- we meren aan in vertrouwde oorden, maar verkennen ook nieuwe horizons (lees: innovatie);
- sturen het schip en de ploeg optimaal aan met onze twee stuurlieden (lees: stafmedewerkers);
- en halen de banden met ons moederhuis (lees: CAW Antwerpen) en onze vloot (lees: Agentschap Jongerenwelzijn) verder aan.

Het ADAM-bloed kruipt waar het niet gaan kan!

VOORWOORD

Geachte lezers,

2016 was een spannend jaar!

We gingen in 2016 heel wat uitdagingen aan en overwonnen dankzij de super-enthousiaste ADAM-crew vrijwel elk obstakel.

Wat ging er allemaal naar wens?

- de aanmeldingen stroomden binnen en we overschreden vlot onze erkenningsnorm;
- onze opdrachtgevers waren tevreden over de samenwerking en geleverde begeleidingen;
- onze jongeren vonden vlot en vol enthousiasme (ahum!) de weg naar ADAM;
- het ADAM-personeelsbestand bleef vrijwel onveranderd;
- het Agentschap Jongerenwelzijn koos koers in het innovatie-verhaal (samenwerking GI en HALTE);
- de nieuwe jeugdwet tekende zichzelf verder uit;
- ...

Maar dat was buiten de waard (zorginspectie) gerekend. Tot onze ontzetting stelde zij vast dat er niets scheelde aan onze 'zorg voor kwaliteit' (in tegendeel zelfs), maar dat er zich wel heel wat lacunes in onze integrale kwaliteitszorg bevonden. Een methodische en systematische aanpak drong zich op. En zo begonnen we een uitdagende en boeiende zoektocht naar de verbinding tussen de kwaliteit van onze zorg en een passende visie op kwaliteitszorg. In konvooi én in volle vaart je schip met bemanning én passagiers hertekenen/herbouwen? Een uitdaging!

Maar zoals reeds aangegeven, wij ADAM-mers zijn voor geen kleintje vervaard.

BRING IT ON!

VOORWOORD

Geachte lezer,

2017!

Wauw, wat een jaar!!

!!! SPOILER ALERT!!!

... jongeren bij de vleet met een caseload van 1273 dossiers
18 medewerkers harder nodig dan ooit tevoren
kwaliteitszorg à volonté
zelfevaluatie en kwaliteitsplanning
overleg, participatie en innovatie
wat wil je nog meer ...

Lees rustig verder!!!

... en in 2018
niets nieuws
onder de zon!

Marc Van den Branden
Teamverantwoordelijke ADAM

2. KERNCIJFERS

We volharden in de boosheid en blijven U (beperkt) enkele kerncijfers van onze cliënten en medewerkers van ADAM voorschotelen. Zonder hen zou er ook geen sprake zijn van ADAM, niet!

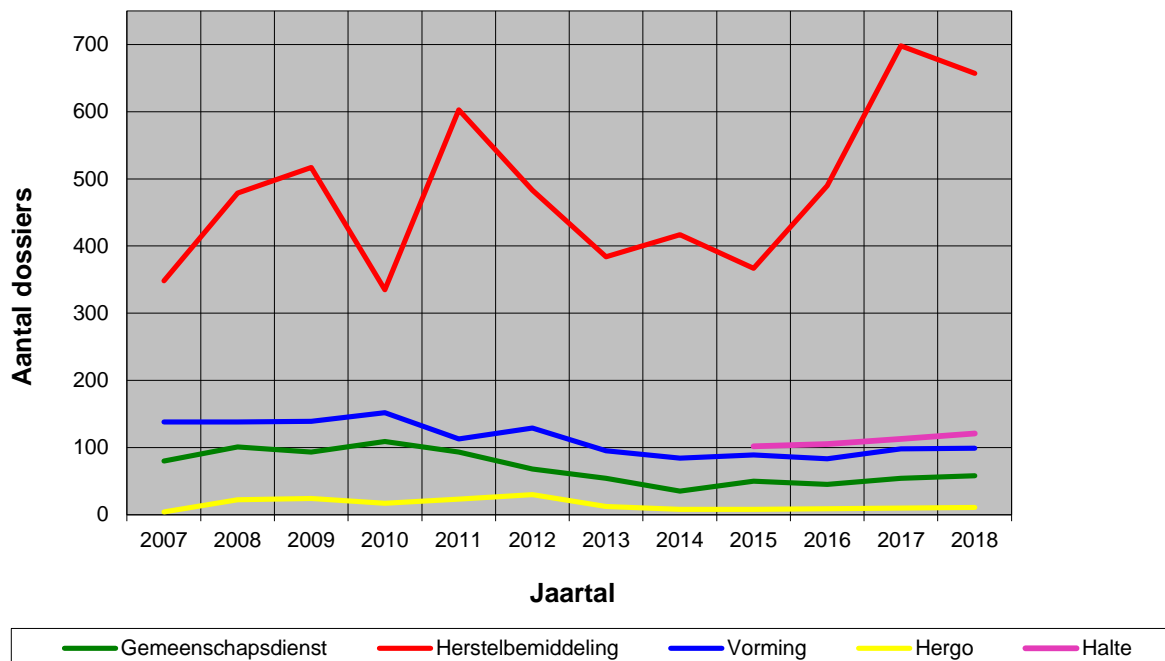
2.1 Kernprocessen

2.1.1 ADAM Algemeen

Onze dienst bereikte in 2017 een historische piek met maar liefst 973 aanmeldingen. In **2018** bleven we net onder deze top steken met 'slechts' **946 aanmeldingen**. Na opeenvolgende jaren van stijging (2015: 617, 2016: 735 en 2017: 973) maken we ons met deze erg beperkte terugval van **-2,77%** geen zorgen. Als we in gedachten houden dat we de voorbije 10 jaren gemiddeld 728 aanmeldingen per jaar ontvingen, zijn we in 2018 best tevreden met 946!

ADAM - EVOLUTIE AANMELDINGEN 2007-2018

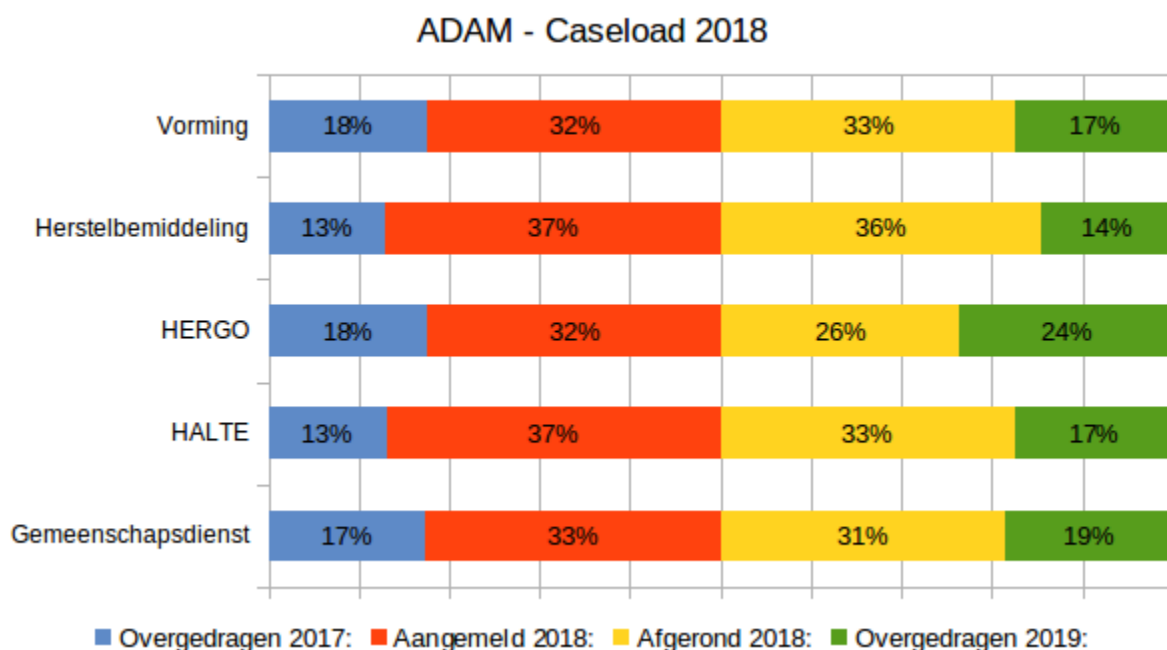
Jeugdparquet & Jeugdrechtbank
(op basis van aangemelde dossiers, n=8594)

ADAM-intern blijft **herstelbemiddeling** met **69%** (n=657) van alle aanmeldingen de **sterkhouder**. Op ruime afstand vinden we ons innovatief project **Halte** (**13%**, n=121) en **vorming** (**10%**, n=99) terug. **Gemeenschapsdienst** (**6%**, n=58) en **Hergo** (**1%**, n=11) sluiten ons rijtje af. Hoewel het totaal aantal aanmeldingen **vorming** vrijwel status quo blijft, stellen we een daling van 26% vast in de korte trajecten (20 uren). Dit wordt gecompenseerd door de stijging van het aantal drugstrajecten (10 uren), lange termijn vormingen (40 uren) en het Impuls-leertraject in de GI (16 uren). Een sluitende

verklaring voor de daling van het aantal korte vormingstrajecten hebben we niet, maar mogelijk zit het succes van de korte vormingen binnen Halte hier voor iets tussen. Binnen **Halte** stellen we vast dat 55% (n=67) ingevuld wordt aan de hand van een kortdurend leertraject en 45% (n=54) door vrijwilligerswerk. Werkvorm-intern doen er zich in 2018 slechts **minimale stijgingen of dalingen** (+ of – 10%) voor in het aantal aanmeldingen.

Net zoals vorig jaar, was de **caseload** op **ADAM** ook in **2018 verpletterend**. In combinatie met de nieuw-aangemelde dossiers van 2018 (n=946) en de overgedragen dossiers uit 2017 (n=365) steeg de **caseload** naar maar liefst **1311 dossiers**. Het aantal **afgesloten dossiers** bleef met 903 nagenoeg **status quo** (2017: 911 dossiers). We droegen **408 dossiers** over naar **2019** (2017: 362 dossiers).

In 2018 was een **gemiddelde ADAM-verdachte**:

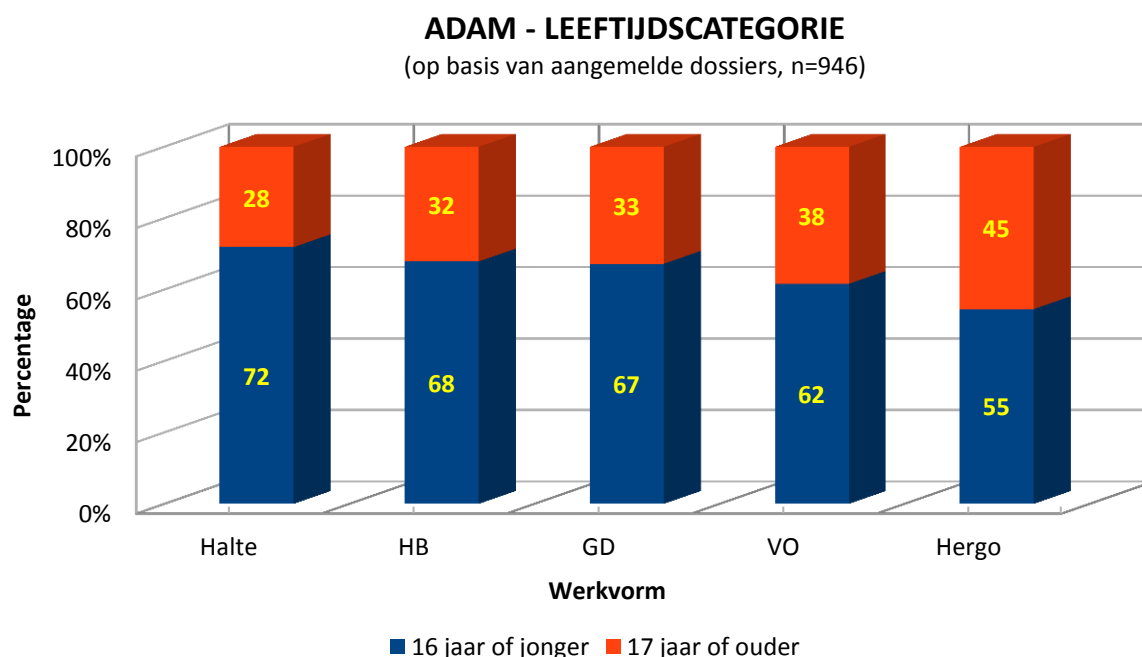
- **mannelijk** (87%) – 85% bij herstelbemiddeling, 91% bij Halte tot zelfs 95% bij de maatregelen, en vrijwel onveranderd ten opzichte van 2017;
- **tussen 15 en 17 jaar** oud (65%) – wat ook in 2017 globaal overeenkwam met het aandeel van deze leeftijdscategorie (62,50%);
- pleegde hij meestal **feiten in groep** (72%) - onveranderd in vergelijking met 2017;
- was hij in 70% van de gevallen **woonachtig** in de regio **Antwerpen-Noord** (17%), **Borgerhout** (15%), **Deurne** (11%), **Merksem** (9%), **Hoboken** (9%) en **Antwerpen-Kiel** (8%) – waarbij de top 3 in vergelijking met 2017 onveranderd maar in gewijzigde volgorde behouden blijft;
- en werd hij – net zoals in 2017 – hoofdzakelijk in het kader van een aanbod herstelbemiddeling en/of Halte naar onze dienst doorverwezen door het **jeugdparket** (81%).

Vanuit de **jeugdrechtbank** werd **hoofdzakelijk** in de **voorlopige fase** beroep gedaan op ons HCA-aanbod. Slechts in 11% van de meldingen vanuit de jeugdrechtbank betrof het een beslissing ten gronde.

De **gemiddelde leeftijd** van de aangemelde minderjarigen (onafhankelijk van de werkvorm) **daalde** van 16;0 jaar (in 2017) naar **15;6 jaar** in 2018. We stellen vast dat het **merendeel** van onze doelgroep (62,50%) zich net zoals in 2017 situeert in de **leeftijdscategorie** van **15 tot en met 17 jaar**.

Terwijl we vorig jaar gewag maakten van een 'oververtegenwoordiging' van de jongeren van **17 jaar en ouder** (2017: 18%) stellen we nu een **opvallende daling** met bijna 8% (2018: 10,47%) vast in dit segment. Een tegenovergesteld fenomeen herkennen we bij minderjarigen **jonger dan 15 jaar**. Hun **aandeel groeide** met meer dan 5% (2017: 19,29%, 2018: 24,63%).

In 2017 lag vooral bij de **opgelegde maatregelen**, vorming en gemeenschapsdienst, de **gemiddelde leeftijd** opvallend **hoog** (62% respectievelijk 67% was 17 jaar of ouder). De jeugdrechtbank meldde in 2018 hoofdzakelijk minderjarigen uit het leeftijdssegment **'16 jaar of jonger'** aan waardoor het **zwaartepunt omgeslagen/verschoven** lijkt. Nu is 62% van de jongeren die een vorming opgelegd krijgt 16 jaar of jonger, voor gemeenschapsdienst is dit zelfs 67%.

De **Top 5** van de **feiten** waarvoor jongeren op onze dienst aangemeld werden, bleef ook in **2018** vrijwel **ongewijzigd**, en was in totaal goed voor **85% van onze meldingen**:

1. **'Diefstal'** (49%) blijft in bijna de helft van de dossiers de aanmeldingsreden (2017: 57%);
2. en ook **'Opzettelijke slagen en verwondingen'** (17%) blijft comfortabel tweede (2017: 14%);
3. **'Afpersing/bedreiging/belaging'** (8%) behoudt de derde (2017: 9%) plaats;

4. Op een gedeelde vierde plaats vinden we **'Beschadigingen/Opschriften'** (6,1%) en **'Drugbezit, -gebruik en/of -verkoop'** (5,6%) die in vergelijking met 2017 haasje-over doen (resp. 4,4% en 7,6%)

De daling van het aandeel van **'diefstal' (-8%)** voor ADAM in zijn totaliteit kan hoofdzakelijk verklaard worden door een sterke afname van het aantal 'winkeldiefstallen' (2017: 317, 2018: 187) en 'diefstal dmv geweld of bedreiging' (2017: 160, 2018: 125) dat onze dienst bereikte. We ontvingen voor beide feiten samen immers 165 meldingen minder. De daling van het aantal winkeldiefstallen is mede te danken aan de afspraken die we hieromtrent maakten met het Openbaar Ministerie (zie Kwaliteitsverslag 2017). Voor de **andere** grote categorieën **tenlasteleggingen** ('opzettelijke slagen en verwondingen', 'afpersing en bedreiging', 'beschadigingen', 'drugsfeiten' en 'zedefeiten') merken we globaal verhoudingsgewijs een **status quo**. De stijging van druggerelateerde feiten en 'afpersing en bedreiging' waarvan sprake in 2017 (zie Kwaliteitsverslag 2017) zette zich niet door in 2018. De meldingen voor deze 2 situeren zich in 2018 in de buurt van het gemiddelde van 2016 en 2017 ('drugs' 2016: 36, 2017: 82, 2018: 54, en 'afpersing en bedreiging' 2016: 51, 2017: 95, 2018: 77).

Juridische kwalificatie op aanmelding (n=966)	Percentage
Diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutel *	48,55%
Diefstal dmv geweld of bedreiging	
Diefstal waarbij wapens werden getoond of gebruikt	
Gewone autodiefstal	
Gewone bromfiets- en motodiefstal	
Gewone diefstal *	
Gewone fietsdiefstal	
Heling	
Huisdiefstal	
Winkeldiefstal	
Opzettelijke slagen en verwondingen	
Wederzijdse slagen en verwondingen	
Poging doodslag	
Afpersing	7,97%
Bedreigingen	
Belaging / stalking	
Beschadigingen	6,11%
Drugs – gebruik / bezit	5,59%
Drugs – verkoop	
Aanranding van de eerbaarheid	1,97%
Zedefeiten – andere **	
Andere ***	13,04%

* *inclusief 'poging tot...'*

** *openbare zedenschennis, verkrachting,...*

*** *oplichting, verboden wapendracht, ontvluchting, smaad, opzettelijke brandstichting, misbruik van vertrouwen, weerspanning,...*

2.1.2 Gemeenschapsdienst

In **2018** werden **58 dossiers Gemeenschapsdienst** aangemeld. Dit is een **lichte stijging** van 4 dossiers of 7% ten opzichte van 2017. Over de afgelopen 10 jaren bedraagt de mediaan 56 en het gemiddelde 66 dossiers. We besluiten dat we voor 2018 boven de mediaan uitkomen, maar niet boven het gemiddelde. Wij ontvingen 49 aanmeldingen bij beschikking en 9 bij vonnis.

Ten opzichte van voorgaande jaren stellen we in 2018 qua **leeftijd** een **lichte daling** vast voor gemeenschapsdienst. Het **gros** van de jongeren situeert zich nu binnen de categorie **15- tot 16-jarigen** (2017: 16 tot 18 jarigen). Is dit toeval of is dit het resultaat van een beleid van onze verwijzers? Op zich zijn wij felle voorstander om jongeren tijdig bij ADAM aan te melden en niet 'als het kalf al verdronken is'. Dit wordt stof voor verdere bespreking met de verwijzers.

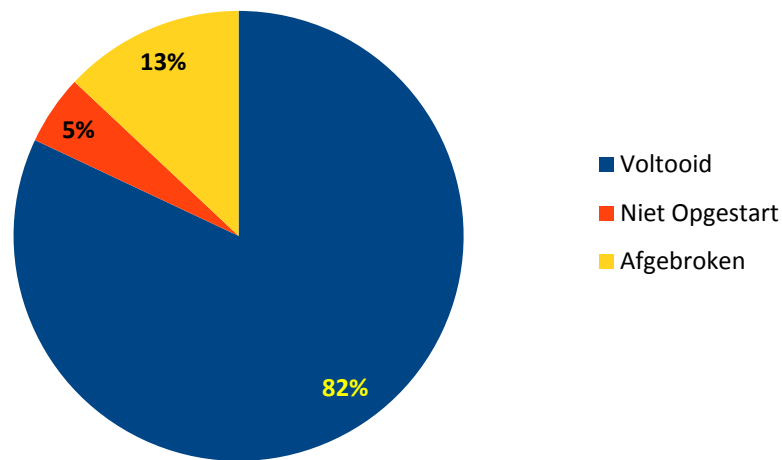
In totaal, op 58 aanmeldingen, werden **1570 uren** (2017: 1640,4 uren) gemeenschapsdienst **opgelegd** door de jeugdrechtbank. Naar jaarlijkse traditie maken jeugdrechters het **meest** gebruik van het maximum aantal uren bij beschikking, namelijk **30 uren** (2018: 30-tal). In 2018 werd eveneens gretig gebruik gemaakt van het blok van 20 uren (2018: 14-tal). Wij stellen vast dat onze verwijzer de afgelopen 2 jaren een **grotere variatie in aantal opgelegde uren** hanteert. Wij kunnen deze tendens enkel toejuichen. Dit houdt immers in dat jeugdrechters meer op maat van onze jongere en/of situatie werken!

Als we de aanleiding bekijken waarvoor een minderjarige een gemeenschapsdienst opgelegd krijgt, blijft '**diefstal**' (in al haar variëteit) met **40%** nog steeds de meest voorkomende reden. Helaas betreft het veelal de ernstigere vormen van diefstal, met name 'met geweld of bedreiging' en 'door middel van braak, valse sleutels of inklimming'. Terwijl diefstal als aanmeldingsreden de voorbije jaren daalde (2016: 65%, 2017: 43%), nam het aandeel van '**opzettelijke slagen en verwondingen**' met **16%** (2016 & 2017: 9%) in 2018 opvallend toe. '**Afpersing/bedreiging**' en **druggerelateerde feiten** lijken zich na de opvallende stijging in 2017 (resp. 15% en 18%) in 2018 met **13%** voor beiden enigszins te **stabiliseren**. De voorbije jaren blijft bovenvermelde Top 4 ondanks de onderlinge verschuivingen samen goed voor 85% van alle aanmeldingen.

De **caseload** van gemeenschapsdienst bedroeg in 2018 **89 dossiers**. We slaagden er in om 56 dossiers af te sluiten in 2018, 33 aanmeldingen werden overgedragen naar 2019. **82%** van de jongeren hebben hun gemeenschapsdienst **volledig uitgevoerd**. De afgelopen 10 jaren bedroeg zowel het gemiddelde als de mediaan 'slechts' 78%. Dit is voor ADAM dus het hoogste slaagpercentage ooit. Voor **13%** van de jongeren werd beslist om het traject **voortijdig** (minimaal 1 uur gewerkt) **af te breken** met als voornaamste reden het niet-naleven van gemaakte afspraken. Voor **5%** van de jongeren werd het traject **niet opgestart** (0 uren gewerkt) met als redenen een gewijzigde beslissing van de rechtbank of verzet van de minderjarige. We behalen ruim ons streefcijfer van 75% volledig doorlopen trajecten en zijn fier op dit resultaat. Goed gewerkt jongeren! Goed gewerkt ADAM en partners!

GEMEENSCHAPSDIENST - EVALUATIE TRAJECT

(op basis van afgesloten dossiers, n=56)

Wanneer we het overzicht bekijken van gebruikte werkplaatsen, stellen we vast dat er gebruik werd gemaakt van **28 verschillende werkplaatsen** en dit met een **mooië spreiding in frequentie en regio**. Op deze manier trachten wij de ideeëngoed van het maatschappelijk herstel wijd gespreid te laten wortelen. Werkplaatsen als containerparken, keukens, dienstencentra, animatiediensten woon- en zorgcentra, sportdiensten en bibliotheken waren populair.

Op **50 afgesloten dossiers** staken onze jongeren **gedurende 1151 uren** effectief een handje toe. Trajecten gemeenschapsdienst van **minder dan 30 uren** werden in 2018 meestal op **5,5 maanden** afgerond (2017: 4 maanden). Dit is een opvallende verhoging, de moeite waard om te onderzoeken. Trajecten van **30 uren** werden afgerond **op 6,2 maanden** (2017: 6 maanden). Trajecten van **meer dan 30 uren** werden afgerond binnen een tijdspanne van **6,7 maanden** (2017: 8 maanden). Het blijft onze ambitie om de doorlooptijden zo kort mogelijk te houden. Hiervoor zijn we afhankelijk van vele factoren, zoals de beschikbaarheid van de jongere (o.a. plaatsing gemeenschapsinstelling, sportactiviteiten, schoolactiviteiten) en werkplek, echtscheidingsituaties, werkdruk, ziekte, vakantie,... Daarentegen kan het ook een goede zaak dat een begeleiding iets langer duurt, omdat het soms geen kwaad kan dat jongeren een langere opvolging 'genieten' of omdat de benodigde leertijd wat langer blijkt dan verwacht. Een verdere analyse zou zeker een zinvolle oefening kunnen zijn!

STAD ANTWERPEN		
Atlasgebouw	2	42,50
Bibliotheek Permeke	4	75,00
Containerpark Berchem	2	50,00
Containerpark Deurne	3	106,00
Containerpark Kiel	1	30,00
Sporting A – sporthal Linkeroever	1	9,00
Sporting A – sportloods Park Spoor Noord	1	15,00

Sporting A – sportpark Ruggeveld	2	50,00
Sporting A – zwembad Plantin Moretus	1	15,00
Sporting A – zwembad Sorghvliedt	2	52,50
Sporting A – zwembad Boekenberg	3	60,00
Sportopia	1	20,00
Subtotaal Stad Antwerpen	23	525
OCMW ANTWERPEN		
Dienst activering OCMW	1	20,00
Dienstencentrum Arena	2	20,00
Dienstencentrum Kleine Heide	1	30,00
WZC De Pelikaan - keuken	1	30,00
WZC De Pelikaan – Animatie	1	40,00
WZC De Tol - keuken	2	60,00
WZC Gitschotelhof - keuken	2	51,50
WZC Gulden Lelie - animatie	1	20,00
WZC Melgeshof - keuken	3	94,00
WZC Sint-Bartholomeus - keuken	2	54,00
WZC Sint-Maria - keuken	5	87,50
WZC Vinck-Heymans - keuken	2	25,00
Subtotaal OCMW ANTWERPEN	23	532
ANDERE		
De Biekorf	1	20,00
De Schorre	1	20,00
Kras jeugdwerk Borgerhout	1	30,00
Mondiaal Socio-cultureel Centrum	1	24,00
Subtotaal ANDERE	4	94
TOTAAL	50	1151

2.1.3 Leerprojecten

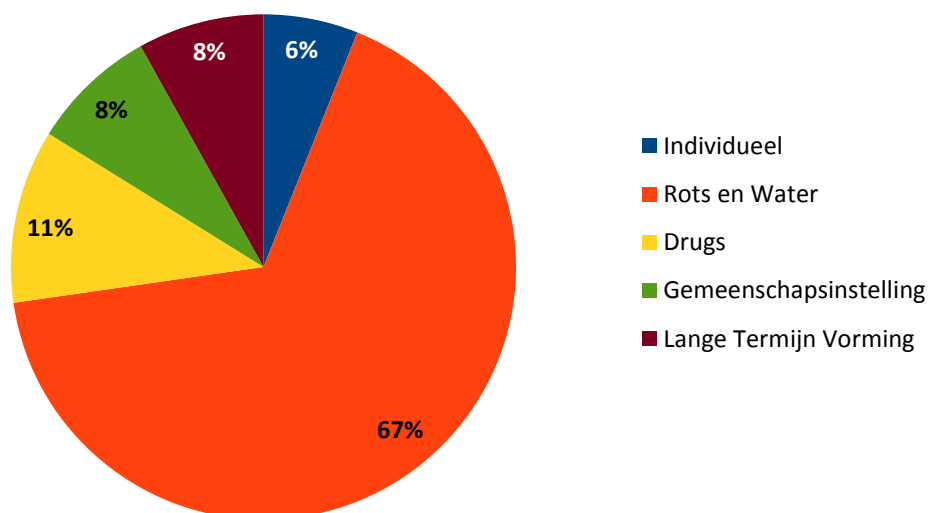
De **gemiddelde leeftijd** van de aangemelde jongeren is het voorbije jaar aanzienlijk gedaald. Het zwaartepunt verschoof van 17-18-jarigen naar **15-16-jarigen**. Ook in de leeftijden 13 en 14 jaar merkten we een stijging. Het waarom van deze daling is voor ons, net als de stijging vorig jaar, niet duidelijk. We hebben dit wel bij de jeugdrechters bevestigd, maar kregen geen sluitend antwoord.

De gevolgen van de gemiddeld lagere aanmeldingsleeftijd op onze manier van werken waren voornamelijk beperkt. Positief was het feit dat we door het grotere 'aanbod' in de jongere categorieën vlotter een groep konden samenstellen, wat de wachttijd voor bepaalde programma's inkortte. Zeker voor de jongste ouders is een snelle reactietijd belangrijk, wat maakt dat we deze evolutie in aanmeldingsleeftijd als gunstig kunnen evalueren.

Op het vlak van **aanmeldingsredenen** voor een vorming blijft de Top 4 behouden en lijkt de tendens waarvan we vorig jaar gewag maakten zich verder te zetten. **Eén derde** van de feiten waarbij onze minderjarigen betrokken zijn, staan in verband met **diefstal**. Hoewel dit nog steeds een groot aandeel van onze aanmeldingen uitmaakt, **daalde** het **aandeel** van diefstal tussen 2016 en 2018 met maar liefst **20%** (2016: 55%, 2017: 46%, 2018: 35%). '**Opzettelijke slagen en verwondingen**' kende een lichte **stijging** naar 17% (2016: 8%, 2017: 14%). **Druggerelateerde feiten** en **bedreiging/afpersing** sluiten met respectievelijk **15%** en **14%** het rijtje af. Samen is dit illustere kwartet goed voor meer dan 80% van onze aanmeldingen voor vorming.

VORMING - TYPE LEERTRAJECT

(gebaseerd op aangemelde dossiers, n=99)

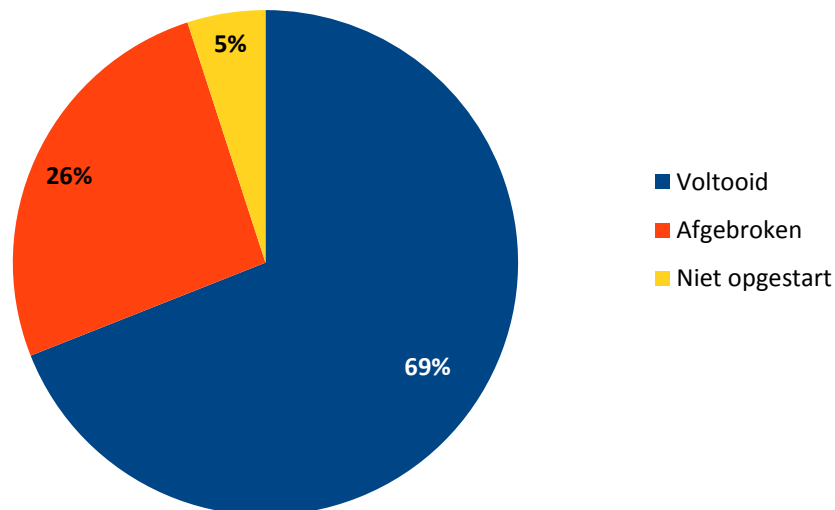

Het overgrote gedeelte van de aangemelde jongeren doorloopt een **psychofysieke weerbaarheidstraining Rots & Water**. In heel wat gevallen wordt deze door de jeugdrechter

opgelegd. In een aantal gevallen beslissen wij na de kennismakingsfase zelf dat Rots & Water het beste antwoord is op de noden van de jongeren. We geloven sterk in de methodiek maar willen in 2019 ons aanbod verruimen. Op aangeven van de jeugdrechters ontwikkelen we een aanbod met focus op slachtofferschap. Doordat onze collega's van Elegast ook een psychofysiek aanbod doen, kan de jeugdrechter ruimer verwijzen waardoor we verwachten dat de instroom aan types leertraject het komend jaar meer divers zal worden.

VORMING - EVALUATIE TRAJECT

(op basis van afgesloten dossiers, n=100)

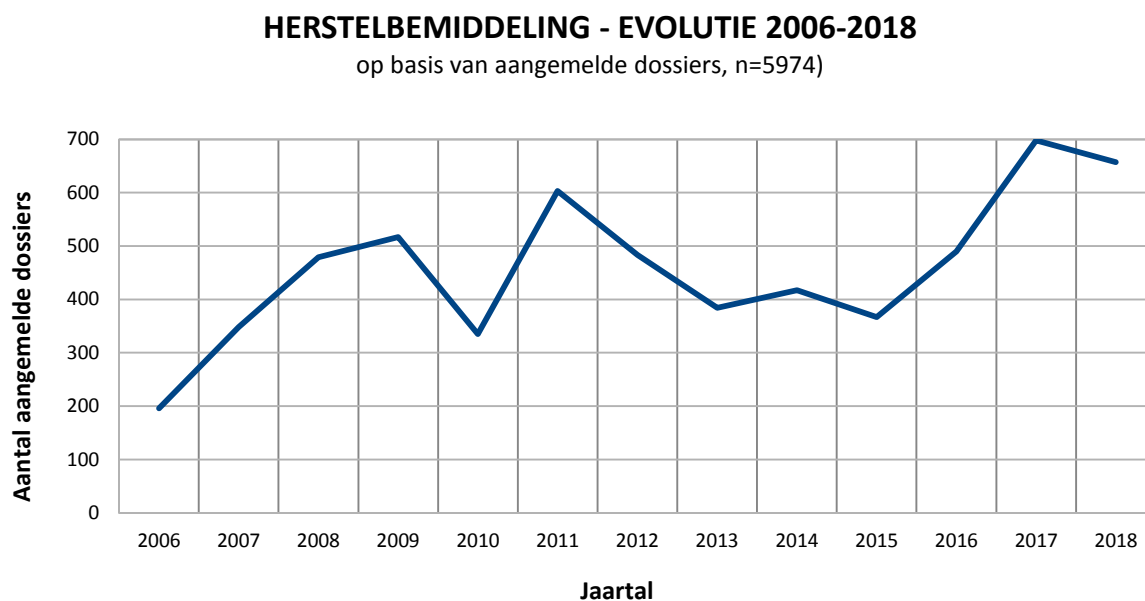

Het aantal **volledig doorlopen dossiers** steeg het voorbije jaar van 60% naar **69%**. Deze stijging is bijna volledig toe te schrijven aan de vormingen in de GI, waar jongeren vanwege de gesloten setting en de vrijwillige deelname allen de vormingen positief afronden. In onze reguliere werking bleven de 'slaagcijfers' stabiel. De belangrijkste reden voor het afbreken van een vormingstraject (85%) situeert zich in het herhaald niet-naleven van de vooraf gemaakte afspraken. Enkele trajecten (n=5) konden niet opstarten of dienden afgebroken te worden omwille van de wijziging van de maatregel door de jeugdrechtbank.

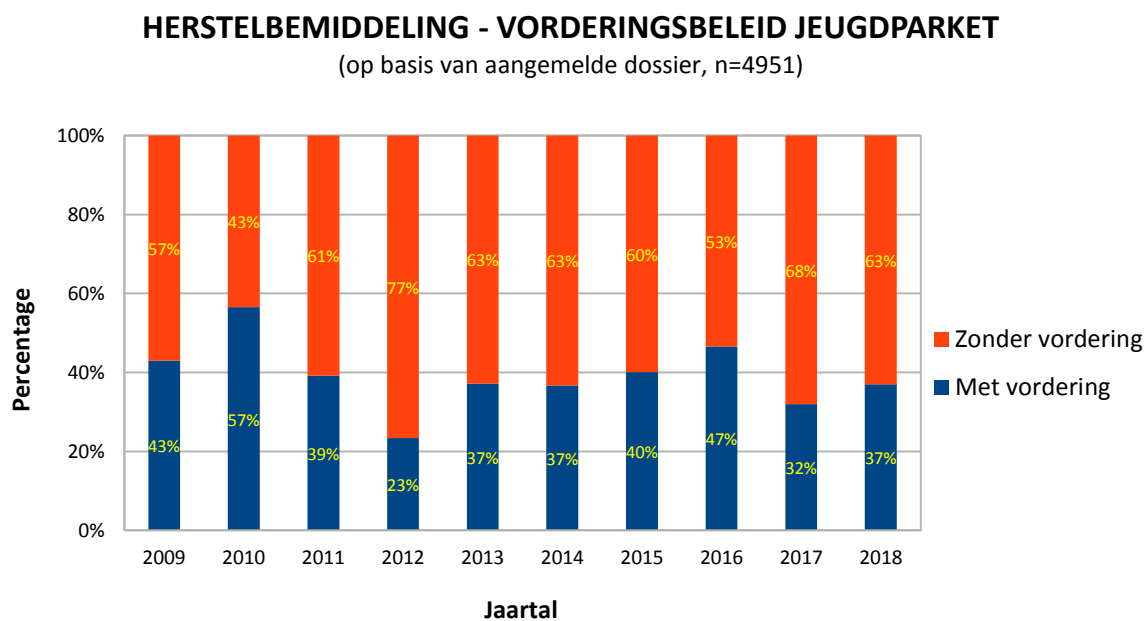
Het naar beneden halen van de **doorlooptijden** was gedurende het voorbije jaar geen prioriteit. Kwaliteit boven kwantiteit! Mogelijk zijn we daardoor ruimer omgegaan met kansen en duurde het langer vooraleer we een dossier afsloten.

2.1.4 Herstelbemiddeling

Onderstaande figuren geven een overzicht van de kwantitatieve resultaten van herstelbemiddeling voor het jaar 2018.

In **2018** werden **657 dossiers aangemeld voor** een **herstelbemiddeling**. In vergelijking met 2017 betekent dit een **lichte daling** van zes procent. Bekeken in het licht van de voorbije tien jaren (zie bovenstaande grafiek) en afgezet tegenover het gemiddelde van de voorbije twaalf jaren (482 dossiers), is dit opnieuw een **aanzienlijk aantal dossiers**.

De aangemelde zaken voor een herstelbemiddeling komen naar jaarlijkse traditie, uitgezonderd 2010, hoofdzakelijk (98%) van het **jeugdparket**. Slechts 11 dossiers (2%) werden rechtstreeks door de **jeugdrechtbank** aangemeld. In vergelijking met 2017 zien we een lichte **stijging** van het aantal dossiers dat werd aangemeld door het jeugdparket én waarin een vordering werd genomen (2017: 32%, 2018: 37%). Dit ligt **in de lijn van** het gemiddelde van de **voorbij 10 jaren** (39%)

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de **juridische kwalificatie** van de feiten die aangemeld werden voor een herstelbemiddeling in 2018¹.

Juridische kwalificatie op aanmelding (n=728)	Percentage
Diefstal dmv braak, inklimming of valse sleutel *	53,85%
Diefstal dmv geweld of bedreiging	
Diefstal waarbij wapens werden getoond of gebruikt	
Gewone autodiefstal	
Gewone bromfiets- en motodiefstal	
Gewone diefstal *	
Gewone fietsdiefstal	
Heling	
Huisdiefstal	
Winkeldiefstal	
Opzettelijke slagen en verwondingen	18,27%
Wederzijdse slagen en verwondingen	
Poging doodslag	
Beschadigingen	7,42%
Afpersing	7,01%
Bedreigingen	
Belaging / stalking	
Slagen/weerspanning aan een persoon die een openbare hoedanigheid bekleedt	2,34%
Verboden wapendracht	1,65%
Aanranding van de eerbaarheid	1,37%
Andere zedenfeiten	
Oplichting	1,37%
Andere **	6,73%

* inclusief 'poging tot'

** racisme, misbruik van vertrouwen, opzettelijke brandstichting,...

Naar analogie met de voorbije jaren, gaat het in meer dan de helft van de dossiers herstelbemiddeling over **'diefstal'** in al haar hoedanigheden. In vergelijking met vorig jaar merken we in deze categorie wel een opvallende daling van ongeveer 10 procent. We zien een stijging van het aantal gevallen van **'slagen en verwondingen'** met vier procent en traditiegetrouw bekleden **'afpersing, bedreigingen en belaging/stalking'** en **'beschadigingen/vandalisme'** respectievelijk de

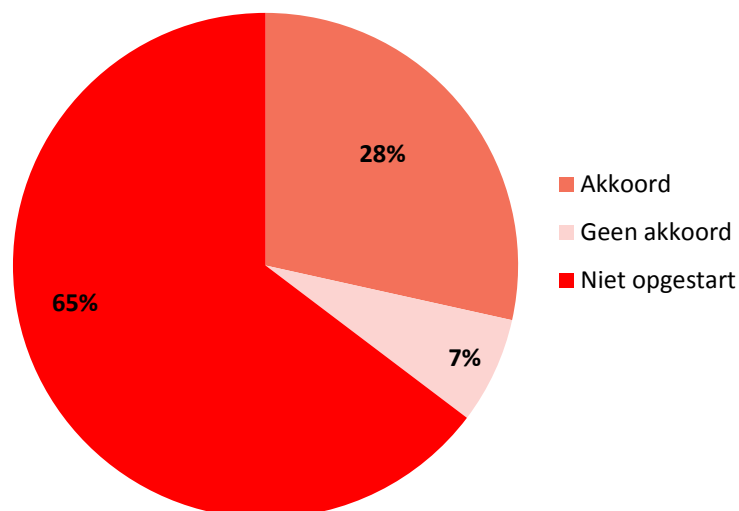
¹ Het totale aantal juridische kwalificaties (n=728) ligt hier hoger dan het totaal aantal aangemelde dossiers (n=657) omdat sommige aangemelde zaken meer dan één juridische kwalificatie dragen.

derde en vierde plaats. Tot slot blijft het opvallend dat dossiers waarin het gaat over **'zedenfeiten'** zelden onze dienst bereiken in het kader van herstelbemiddeling.

Het afgelopen jaar werden **631 dossiers** herstelbemiddeling volledig **afgesloten**². Deze dossiers behelsden in totaal **878 interacties**³. Ondanks de aanhoudend grote toestroom van dossiers en een stijging van het aantal afgesloten interacties (2017: 803, 2018:878) slaagde het team herstelbemiddeling er dit jaar wederom in de **wachlijst beperkt en beheersbaar** te houden. Op het einde van 2018 ging het over een wachlijst van slechts 41 dossiers. We zien wel dat de **gemiddelde doorlooptijd** voor een dossier herstelbemiddeling is **gestegen** (2017: 114 dagen, 2018: 142 dagen)⁴. Een **mogelijke verklaring** hiervoor is de stijging van het aantal afgesloten interacties (zie hierboven), terwijl we voor dezelfde periode een daling zien van het aantal afgesloten dossiers (2017: 661 dossiers, 2018: 631 dossiers). Een dossier met meer interacties is logischerwijs arbeidsintensiever.

HERSTELBEMIDDELING - EVALUATIE

(op basis van afgesloten interacties, n=878)

Uit bovenstaande grafiek kunnen we afleiden dat in 35 procent van het totaal aantal interacties de bemiddeling een **opstart** kende. Liefst **81 procent** van deze **opgestarte bemiddelingen** leidde tot een **akkoord**. Dit komt neer op in totaal **250 akkoorden**. Dit bewijst wederom dat wanneer we op ADAM de kans krijgen een bemiddeling daadwerkelijk op te starten, dit in de meerderheid van de gevallen ook resulteert in een akkoord. Er is met andere woorden een **hoog slaagpercentage**.

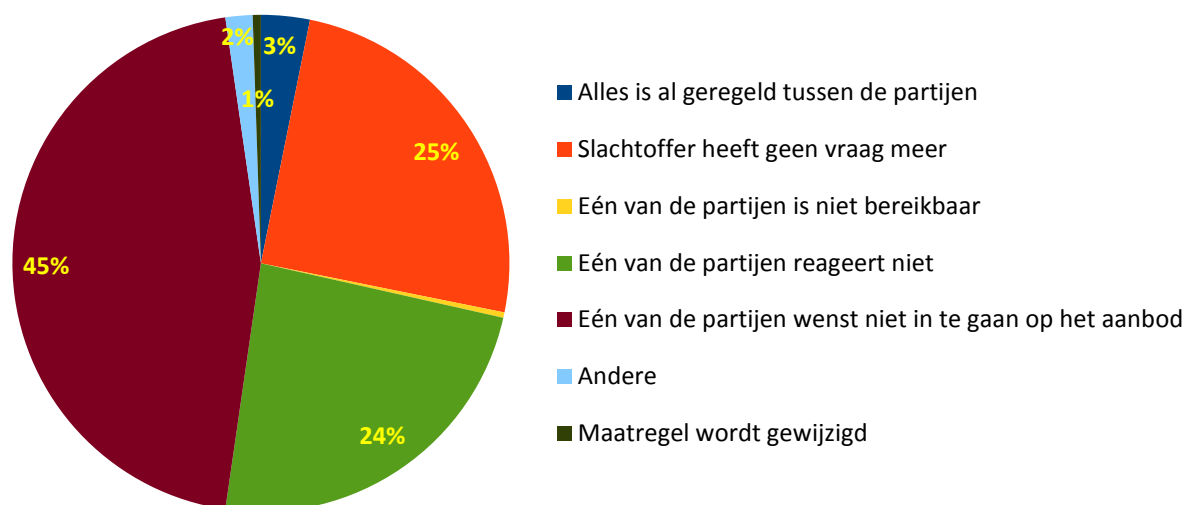
² Een dossier dat niet volledig is afgesloten op het einde van een werkjaar, wordt overgedragen naar het volgende werkjaar en dus niet verwerkt in deze cijfers.

³ Een dossier wordt geteld per verdachte. Eén dossier kan echter meerdere interacties behelzen, aangezien één verdachte met één feit meerdere slachtoffers kan maken. Binnen een dossier met meerdere slachtoffers ontstaan bijgevolg meerdere interacties.

⁴ Tijd tussen de opstart van het dossier en het bezorgen van het eindverslag aan de verwijzer.

HERSTELBEMIDDELING - EVALUATIE - reden niet-opgestarte dossiers

(op basis van afgesloten interacties, n=568)

65 procent van het totaal aantal interacties binnen bemiddeling kenden **geen opstart**. Hiervoor zijn **verschillende mogelijke oorzaken**:

- De hoofdredenen hiervoor is dat minstens één van de partijen aangeeft **geen bemiddeling te wensen (45%)**. Wanneer we in 2017 nog vaststelden dat het in de meerderheid van de gevallen om het slachtoffer ging, is er in 2018 wat betreft dit aspect een gelijke vertegenwoordiging van slachtoffers en verdachten.
- Waar in 2016 de helft en in 2017 30 procent van de interacties geen opstart kende omdat minstens één van de partijen **niet op het aanbod reageert**, is dit percentage in 2018 opnieuw gedaald **(24%)**. Wanneer we echter de opsplitsing maken tussen verdachten en slachtoffers, stellen we opnieuw een stijging vast van het aantal gevallen waarin het slachtoffer niet reageert (2017: 14%, 2018: 32%). De opvallende daling van het aantal dossiers betreffende feiten van winkeldiefstal kan hiervoor als verklaring worden aangereikt (2017: 40%, 2018: 24 %). In zulke dossiers reageert de benadeelde namelijk vrijwel altijd. Bovenstaande daling is op haar beurt het logisch gevolg van de criteria, vastgelegd in samenspraak met het parket, die richtinggevend zijn in het bepalen of herstelbemiddeling al dan niet een meerwaarde kan betekenen. Dit zorgt voor een meer gelijkmatige verdeling van het type feiten (zie bovenstaande tabel: juridische kwalificaties), wat initieel ook het doel was en ons bijgevolg tevreden stemt. Het niet reageren door verdachten komt traditiegetrouw veel minder vaak voor (9%).
- In **25 procent** van de dossiers die geen opstart kende ligt ten grondslag dat het **slachtoffer** aangeeft **geen vraag of verwachtingen** meer te hebben en in 3 procent van de gevallen lieten de partijen weten **alles onderling geregeld** te hebben. Deze percentages zijn vergelijkbaar met 2017.

- Ook bij dossiers die geen opstart kennen worden partijen, op voorwaarde dat ze hiervoor openstaan, standaard geïnformeerd over het dossier en de gerechtelijke stappen die ze eventueel kunnen ondernemen. We hechten **veel belang** aan het volledig **informer**en van de betrokken partijen. Onafhankelijk van de grote caseload en het resultaat van de bemiddeling bleven we hierop in 2018 dan ook inzetten vanuit ons team Herstelbemiddeling/Hergo.

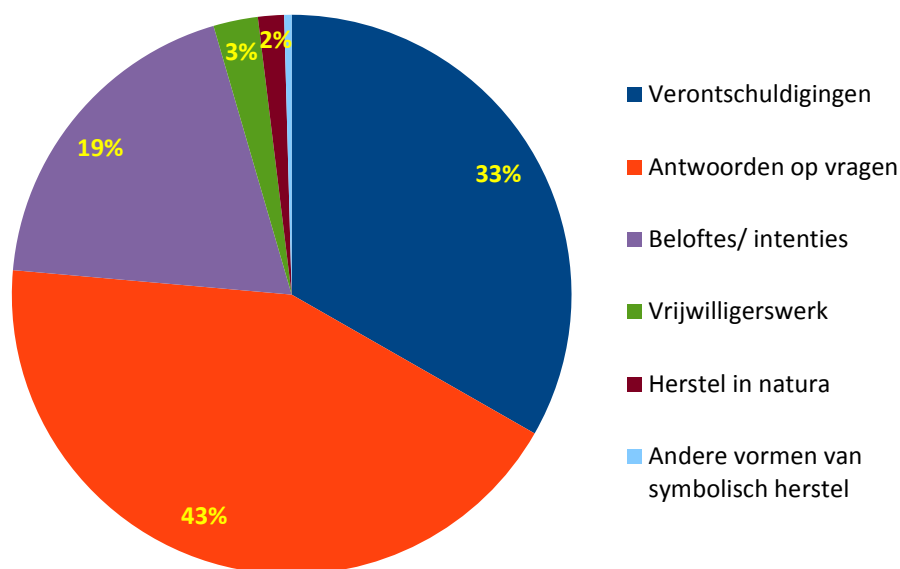
In 2018 **vonden** er **310 herstelbemiddelingen plaats** die zich als volgt laten **kenmerken**:

- In 87% van de gevallen verliep de bemiddeling **indirect**.
- 250 bemiddelingen (80%) leidden tot een **akkoord**.
- De meeste verbintenissen (85%) omvatten **niet-financiële elementen** en een minderheid van de akkoorden (15%) omvat **een financiële regeling** (zie onderstaande grafieken).
- Slechts **1 akkoord** werd **niet uitgevoerd**. Dit is en blijft op ADAM een **hoogst uitzonderlijk** fenomeen.

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de wijze waarop partijen tot een **niet-financieel herstel** kwamen:

HERSTELBEMIDDELING - WIJZE niet-financieel HERSTEL

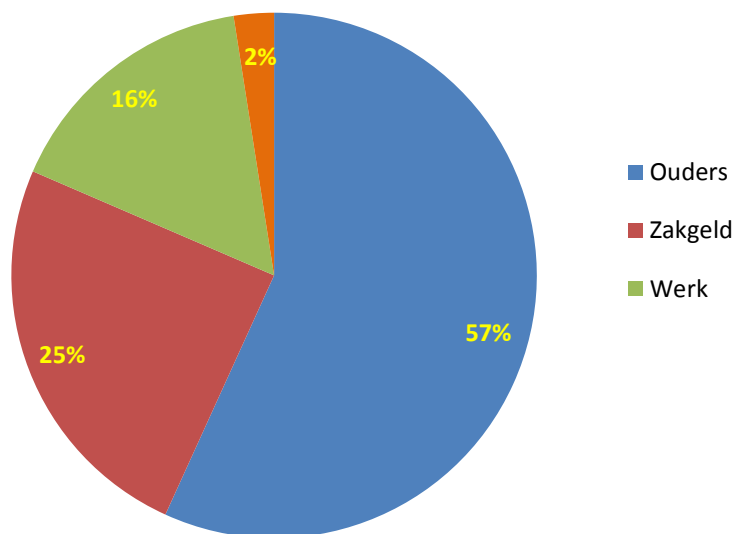
(op basis van afgesloten interacties, n=466)

Tot slot wordt in de grafiek op de volgende pagina weergegeven op welke manier partijen tot een **financieel herstel** kwamen.

HERSTELBEMIDDELING - WIJZE financieel HERSTEL

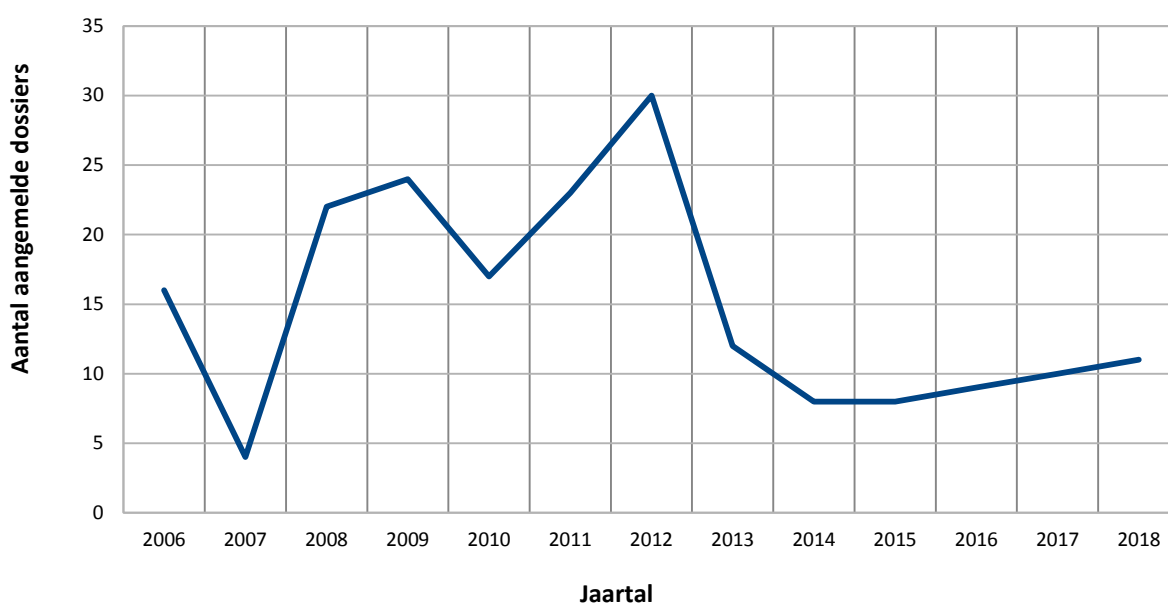
(op basis van afgesloten interacties, n=81)

2.1.5 Hergo

In dit onderdeel vindt u een overzicht van de kwantitatieve resultaten van 2018 voor wat betreft herstelgericht groepsoverleg (Hergo).

HERGO - EVOLUTIE 2006-2018
(op basis van aangemelde dossiers, n=194)

In 2018 werden **11 dossiers aangemeld voor** een **Hergo**. Dit aantal ligt in de lijn van de voorbije vijf jaren. Wel opvallend is dat deze 11 dossiers gepaard gaan met een **opvallend hoog aantal interacties**, meer bepaald 61. Het feit dat er in één dossier sprake was van maar liefst 44 slachtoffers, is hiervoor een logische verklaring. In zes dossiers werd deze maatregel voorgesteld in **combinatie** met een Vorming. Een combinatie met een Gemeenschapdienst kwam in 2018, in tegenstelling tot bijvoorbeeld 2017, niet voor.

Wanneer we kijken naar de **juridische kwalificaties**, zien we een grote diversiteit aan feiten. Dit gaat van afpersing, opzettelijke slagen en verwondingen, weerspanning ten aanzien van een persoon met een openbare hoedanigheid tot diefstal en beschadigingen.

In 2018 werden in totaal **17 interacties afgesloten**⁵. In twee gevallen ging het om een **gedeeltelijk uitgevoerde intentieverklaring**. Vier maal gaf het slachtoffer aan **geen vraag of verwachtingen** meer te hebben en acht maal **reageerde het slachtoffer niet** op het aanbod. We werden slechts één keer geconfronteerd met het gegeven dat een **verdachte niet** aan de Hergo **wenste deel te nemen**. Hieruit kunnen we concluderen dat in de overgrote meerderheid van de gevallen het **slachtoffer**

⁵ Dit betreft interacties in dossiers die respectievelijk in 2016, 2017 en 2018 werden aangemeld.

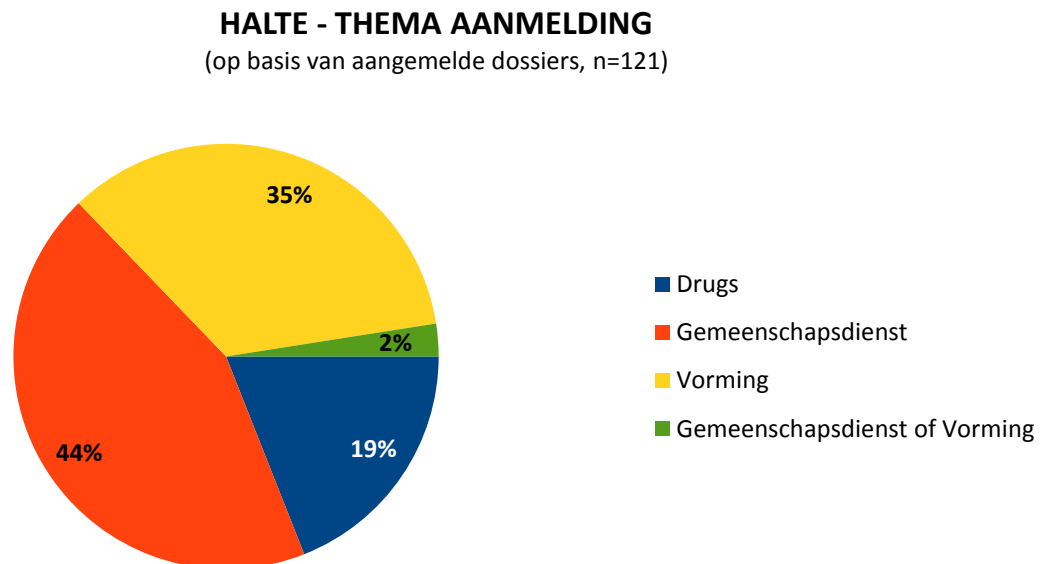
bepalend is voor het al dan niet kunnen opstarten van een dossier Hergo en het bijgevolg al dan niet kunnen organiseren van een Herstelgericht Groepsoverleg.

In 2018 vonden er vier **Hergo-bijeenkomsten plaats**, die alle vier hebben geleid tot een **intentieverklaring**. De uitvoering van deze intentieverklaringen was in 2018 nog niet afgerond en wordt in 2019 verder opgevolgd door de desbetreffende moderatoren.

Hierbij aansluitend zien we dat de **doorlooptijd** een **opgestart Hergo-dossier** soms de **termijn** van een jaar overschrijdt. Dit is te verklaren doordat de geformuleerde intenties vaak ambitieus zijn en een lange opvolging vereisen (bv. afbetalingsplan dat meerdere jaren bestrijkt) De **gemiddelde doorlooptijd** voor een **niet-opgestart dossier** bedraagt traditiegetrouw **ongeveer drie maanden**.

2.1.6 Halte

In **2018** werden er **121 dossiers aangemeld**. In de volgende tabel ziet u een opdeling volgens de invulling die verwijzers hier aan gaven:

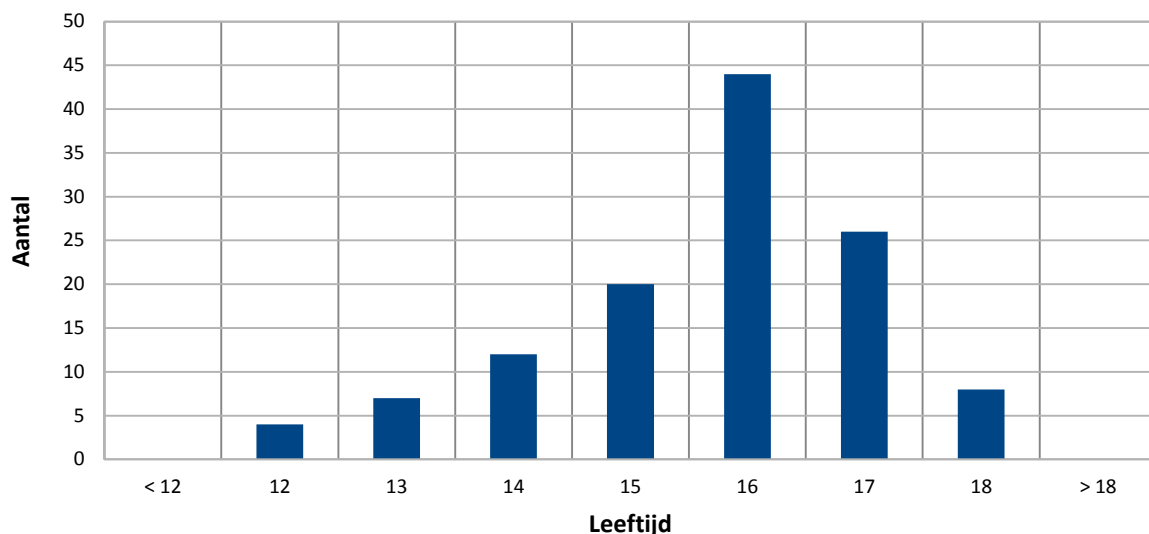
De **voorbije jaren** stellen we een **gestage stijging** van het **aantal aanmeldingen** met bijna 20% vast. Naar onze beleving toont dit aan dat Halte tegemoet blijft komen aan een bestaande nood.

Wij droegen 39 dossiers over van 2017 naar 2018. Onze medewerkers hadden in 2018 bijgevolg een caseload van 160 dossiers. In **2018** slaagden we er in om **107 dossiers af te sluiten**.

De **meisjes** blijven – conform onze andere afhandelingsvormen - beduidend in de **minderheid** in onze statistieken. Van de 121 aanmeldingen waren er 110 jongens en 11 meisjes.

HALTE - LEEFTIJD

(op basis van aangemelde dossiers, n=121)

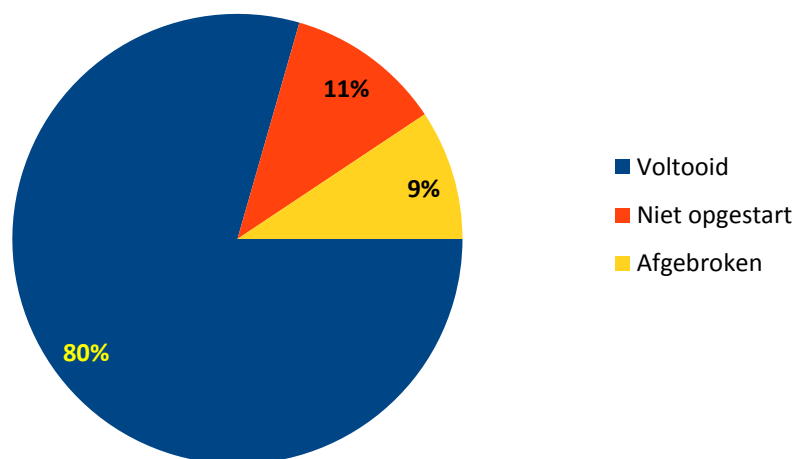

We stellen een vrij **normale spreiding** vast van de Halte-jongeren wat **leeftijd** betreft. De grootste groep Halte-jongeren situeert zich in de categorie 16-jarigen.

De Top 4 van **feiten** voor Halte is: **diefstal** (2018: 23%, 2017: 26%), **Handel, bezit en/of verdovende middelen** (2018: 22%, 2017: 43%), **opzettelijke slagen en verwondingen** (2018: 19%, 2017: 8%) en **zedenfeiten** (2018: 12%, 2017: 5%). Het marktaandeel van diefstal daalt lichtjes (-3%), dat van druggerelateerde feiten daalt opvallend (-21%). De grote 'winnaars' zijn opzettelijke slagen en verwondingen en zedenfeiten die respectievelijk stijgen met 11% en 7%. Tot onze tevredenheid stellen we vast dat onze vormingspakketten aangaande drugs(bezit en/of gebruik) en seksueel grensoverschrijdend gedrag in 2018 bijna 40 maal werden ingezet.

HALTE - EVALUATIE TRAJECT

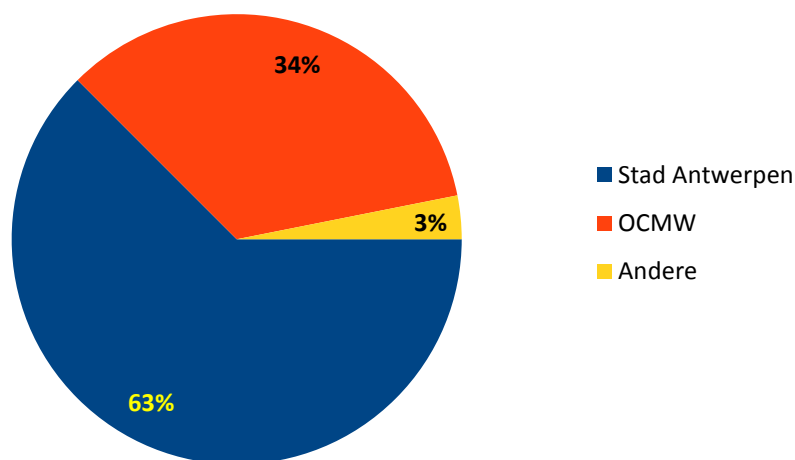
(op basis van afgesloten dossiers, n=107)

We stellen vast dat het merendeel van de aangemelde jongeren, het HALTE-traject aanvat en ook **volledig doorloopt**. We zijn trots op het behaalde slaagpercentage van **80%**, wat een quasi status quo is met de 79% die we in 2017 behaalden. Als belangrijkste **verklaringen** voor het **hoge slaagpercentage** van HALTE blijft: het vrijwillige kader wat motivatie-bevorderend kan werken, de relatief jonge leeftijd van de minderjarigen waardoor ze misschien nog meer 'bereikbaar' zijn, de grote positieve betrokkenheid van de ouders en/of het afgebakende van het parcours (slechts 10 uur).

HALTE - TEWERKSTELINGSPLAATS VRIJWILLIGERSWERK

(op basis van afgesloten dossiers, n=32)

De minderjarigen die als HALTE-traject een **gemeenschapsdienst/vrijwilligerswerk** uitvoerden (dit gaat over 44% van de aanmeldingen), konden terecht bij tewerkstellingsplaatsen van de Stad Antwerpen, het Zorgbedrijf en andere organisaties die ons initiatief gunstig gezind zijn (bv. Speelhuis Elief, een kinderdagverblijf). We stellen vast dat het maatschappelijk draagvlak voor HALTE groot is.

Een HALTE-dossier dat **niet werd opgestart**, werd **gemiddeld 109 dagen** (mediaan) na aanmelding afgesloten. Een **opgestart dossier** deed er gemiddeld **141 dagen** over, wat iets langer is dan vorig jaar. Dit zou korter mogen.